

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2018
8. volební období

179.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 21. schůze
ze dne 12. prosince 2018

k pozměněnému návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o Agentuře Evropské unie pro azyl a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010 – Příspěvek Evropské komise k setkání vedoucích představitelů v Salzburgu ve dnech 19. – 20. září 2018 /kód Rady 12112/18, KOM(2018) 633 v konečném znění/

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské pohraniční a pobřežní strážci a o zrušení společné akce Rady č. 98/700/SVV, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/1624 – Příspěvek Evropské komise k setkání vedoucích představitelů v Salzburgu ve dnech 19. – 20. září 2018 /kód Rady 12143/18, KOM(2018) 631 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace 1. náměstka ministra vnitra JUDr. Jiřího Nováčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jaroslava Bžocha a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Adam Kalous v. r.
ověřovatel

Jaroslav Bžoch v. r.
zpravodaj

Ondřej Benešík v. r.
předseda

Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Agentuře Evropské unie pro azyl a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010

**KOM(2018) 633 v konečném znění, kód Rady 12112/18
Interinstitucionální spis 2016/0131/COD**

- **Právní základ:**
Článek 78 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
13. 9. 2018
- **Datum projednání ve VEZ:**
26. 9. 2018 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 4. října 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 19. října 2018 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
V květnu 2016 předložila Evropská komise balíček návrhů s cílem reformovat společnou evropskou azylovou politiku. Součástí tohoto balíčku byl také návrh nařízení o Agentuře Evropské unie pro azyl a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010. Cílem návrhu z května 2016 bylo významné posílení mandátu Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), který by se měl přeměnit v Agenturu Evropské unie pro azyl (AEUA), jež by měla usnadňovat provádění reformovaného společného evropského azylového systému. Návrh z května 2016 tedy bezprostředně navazuje na revizi dublinského nařízení a vytváří potřebný právní, operační a praktický rámec pro její realizaci tak, aby agentura mohla členským státům poskytovat potřebnou operativní a technickou pomoc, rozšiřovat praktickou spolupráci a výměnu informací, podporovat udržitelné a spravedlivé rozdělování žádostí o mezinárodní ochranu, monitorovat provádění společného evropského azylového systému a kapacitu azylových a přijímacích systémů v členských státech a umožňovat postupné sblížení postupů při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v rámci Unie. S ohledem na závěry Evropské rady z 28. června 2018 a prozatímní dohodu mezi Evropským parlamentem a Radou z 28. června 2017 k návrhu z května 2016 Evropská komise nyní překládá návrh, kterým se návrh z května 2016 mění s cílem poskytnout v příslušných situacích členským státům plnou operativní podporu a podpořit jejich schopnost řídit azylovou agendu v administrativní fázi řízení a schopnost vyřizovat odvolání v případech žádostí o azyl.

- **Obsah a dopad:**

Návrh z roku 2016 vycházel z tehdejšího mandátu úřadu EASO stanoveného nařízením (EU) č. 439/2010 (jež se zároveň tímto návrhem ruší) a přeměňoval tento úřad na plnohodnotnou agenturu EU vybavenou nikoli pouze koordinačními, ale také výraznými výkonnými pravomocemi. Pozměněné znění tohoto návrhu představuje tyto prvky:

- **Posílení operativní podpory agentury v rámci azylových řízení**

S cílem efektivního a řádného fungování azylových a přijímacích systémů by tento návrh měl umožnit, aby se Agentura na žádost členského státu podílela na zpracovávání rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu v rámci správního řízení a také na řízení podle dublinského nařízení. Podle návrhu by Agentura mohla připravovat rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu a příslušné vnitrostátní orgány členského státu by jednotlivá rozhodnutí přijímaly a měly by za ně plnou odpovědnost. Agentura by také měla prispět při zpracovávání odvolání s plným respektem k soudní nezávislosti a nestrannosti. Tato podpora by měla spočívat v právním výzkumu, vytváření zpráv a analýz a poskytování právní podpory na žádost soudů.

- **Podpůrné týmy pro řízení migrace**

Operativní a technickou pomoc by měly zajišťovat podpůrné týmy, které by měly být koordinovány Komisí a které by se měly skládat z odborníků, kteří působí při Agentuře, Evropské pohraniční a pobřežní strážci a Europolu. Oproti původnímu návrhu, který se omezoval na případy nepřiměřených migračních výzev, se možnosti využití podpůrných týmů rozšiřují s tím, že mohou být nasazeny na základě žádosti členského státu o vyslání podpůrného týmu nebo na podnět Agentury a se souhlasem dotčeného členského státu. Pod jeho vedením by pak mohly pomáhat při přijímání příchozích osob, rozlišovat mezi osobami s potřebou ochrany a těmi, kteří ji nepotřebují, a pomáhat při provádění azylových řízení a řízení o navrácení. Členské státy by tyto podpůrné týmy mohly využívat zejména v hotspotech nebo kontrolovaných střediscích.

- **Zástupce výkonného ředitele**

Komise dále navrhuje, aby seznam kandidátů na zástupce výkonného ředitele správní rady namísto výkonného ředitele navrhovala Komise.

- **Dopad na rozpočet EU**

V letech 2019-2027 by se oproti původnímu návrhu měly každý rok dodatečně navýšit prostředky o 55 milionů EUR. Celkové náklady na fungování agentury s rozšířeným mandátem by tedy měly činit 321 milionů EUR na období 2019-2020 a 1,25 miliardy EUR na období 2021-2027.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Vzhledem k tomu, že návrh významným způsobem posiluje postavení agentury ve vztahu k členským státům, lze předpokládat, že některá dílčí ustanovení budou muset být promítnuta rovněž do vnitrostátní právní úpravy za účelem jejího vyjasnění (viz např. specifikace role agentury v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany v jednotlivých členských státech). Přímý dopad na státní rozpočet se nepředpokládá.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR podporuje zachování nebo rozšíření podpůrné a koordinační úlohy agentury. Naopak nepodporuje žádné přenesení rozhodovacích pravomocí ani dalších činností na unijní úroveň. Tento postoj se také odráží v konkrétních pozicích k ustanovením pozměněného návrhu

s důrazem na asistenční úlohu pracovníků agentury. Vláda ČR také odmítá jakékoliv jejich zapojení do vypracovávání jednotlivých rozhodnutí v rámci soudního přezkumu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V rámci Rady byla zahájena jednání na pracovní skupině pro azyl. V Evropském parlamentu se pozměněným návrhem zabývá výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE).

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské pohraniční a pobřežní stráží a o zrušení společné akce Rady č. 98/700/SVV, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/1624

**KOM(2018) 631 v konečném znění, kód Rady 12143/18
Interinstitucionální spis 2018/0330/COD**

- **Právní základ:**

Článek 77 odst. 2 a 79 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

13. 9. 2018

- **Datum projednání ve VEZ:**

26. 9. 2018 (1. kolo)

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 5. října 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 19. října 2018 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

V návaznosti na závěry Evropské rady z června 2018 a jako příspěvek k neformálnímu vrcholnému setkání vedoucích představitelů v Salcburku v září Evropská komise představila balíček návrhů na podporu reformy v oblasti migrace a hranic, jež se týká:

- Posílení Evropské pohraniční a pobřežní strážce (dále jen agentura),
- posílení Agentury EU pro azyl,
- zvýšení účinnosti navracení, a
- zlepšení legálních cest do Evropy.

Předložený návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské pohraniční a pobřežní stráží a o zrušení společné akce Rady č. 98/700/SVV, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/1624 (dále jen návrh) má za cíl stanovit trvalé a spolehlivé řešení zajištění účinné ochrany vnějších hranic EU a zvýšení účinnosti společné návratové politiky jako součást účinného řízení migrace.

Reformuje stávající právní rámec fungování Evropské pohraniční a pobřežní stráže, jež zahájila svou činnost na podzim 2016, a to posílením mandátu agentury a navýšením jejích zdrojů.

- **Obsah a dopad:**

Hlavními navrhovanými změnami ve fungování agentury jsou:

- ***Vytvoření stálého sboru s 10 000 operativními pracovníky do roku 2020***

Stěžejním cílem návrhu je, aby agentura měla vlastní operativní složku. Komise proto navrhuje vytvoření stálého útvaru o 10 000 operativních pracovnících, jenž by se skládal ze tří kategorií pracovníků:

1. kategorie – zaměstnanci agentury;
2. kategorie – pracovníci, kteří jsou povinně dlouhodobě členskými státy přiděleni do agentury;
a
3. kategorie – pracovníci, kteří jsou povinně krátkodobě členskými státy vysláni.

Novým prvkem je zahrnutí statutárních zaměstnanců agentury do stálého útvaru (kategorie 1) s výkonnými pravomocemi pro plnění úkolů v rámci ochrany hranic a navracení včetně použití síly. Tito by měli být nasazováni přednostně. Nasazení příslušníci by měli podléhat vedení a kontrole členského státu, do kterého budou vysláni, a pro účinné plnění svých úkolů by měli mít pravomoc ověřovat totožnost, povolovat nebo odepírat vstup na vnějších hranicích a zadržovat osoby na hranicích.

Pro zajištění řádného fungování agentury Komise také navrhuje, aby krátkodobé a dlouhodobé příspěvky členských států do stálého útvaru byly na povinné bázi. Pro určení počtu pracovníků z jednotlivých členských států Komise vychází z distribučního klíče přijatého v roce 2016 pro rezervní tým rychlého nasazení.

- ***Zahrnutí systému ostraha hranic EUROSUR a systému Falešné a pravé doklady online (FADO)***

Tímto návrhem se do agentury integruje nařízení o EUROSUR z roku 2013, které upravuje rámec pro spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy a agenturou. Stávající působnost, tj. ostraha hranic, by měla být přeměněna na ochranu hranic, jež by měla zahrnout také podávání zpráv o druhotném pohybu a vzdušných hranicích. Dále by agentura měla dle návrhu převzít správu systému FADO, který nyní spravuje generální sekretariát Rady a který umožňuje výměnu informací o pravých a falešných dokladech mezi členskými státy.

- ***Posílení spolupráce s třetími zeměmi***

Se souhlasem třetí země by agentuře podle tohoto návrhu mělo být umožněno zahajovat společné operace a nasazovat příslušníky agentury i do zemí, které s EU přímo nesousedí.

- ***Technická a operační podpora v rámci návratových operací***

V oblasti navracení by návrh měl usnadnit výměnu informací a poskytovat členským státům širší operativní podporu. Konkrétně se jedná o poskytování technické a operativní pomoci při vedení řízení o navracení, jako např. pomoc při přípravě rozhodnutí o návratu s tím, že odpovědnost za rozhodnutí zůstává členskému státu, zjišťování totožnosti státních příslušníků třetích zemí, získávání cestovních dokladů. Agentura by také měla vytvořit referenční model pro systém správy případů navracení osob jako vzor pro systémy členských států a zřídit centrální systém a komunikační infrastrukturu mezi vnitrostátními systémy, aby centrální

systém zpracovával veškeré informace a údaje nezbytné pro technickou a operativní činnost agentury podle tohoto návrhu.

- **Zavedení cyklu víceleté strategické politiky pro evropskou integrovanou správu hranic**

Evropská komise ve spolupráci s agenturou by měla za účelem zajištění účinnosti evropské integrované správy hranic přijímat aktem v přenesené pravomoci víceletý politický strategický cyklus. Tento cyklus by měl vycházet ze strategické analýzy rizik pro evropskou integrovanou správu hranic a následně by měl být prováděn technickou a operativní strategií agentury a vnitrostátními strategiemi pro integrovanou správu hranic členských států.

Dopad na státní rozpočet ČR:

Za účelem zřízení stálého útvaru, pořízení vlastního vybavení agentury a řešení nových a rozšířených úkolů v letech 2019 a 2020 by měl být současný unijní rozpočet navýšen o 577 milionů EUR. V příštím víceletém finančním rámci v letech 2021-2027 by měly náklady na fungování agentury činit 11,3 miliard EUR. Nařízení nicméně nemá přímý dopad na státní rozpočet ČR.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR obecně návrh vítá. Je pro ni zásadní, aby za ochranu vnějších hranic zůstaly odpovědné členské státy, a považuje předkládaný návrh za souladný s tímto požadavkem. Obecně podporuje také posílení role agentury v oblasti navracení s tím, že je třeba zachovat její podpůrnou a koordinační roli a odpovědnost za vydávání rozhodnutí o návratu ponechat v rukách členských států a zohledňovat pouze jejich potřeby. Je však zdrženlivá k vytvoření centrálního systému řízení návratových případů. V souvislosti s navracením také podporuje posílení spolupráce agentury s třetími zeměmi a zejména vítá rozšíření možnosti spolupráce se státy, které nesousedí s EU. Vláda ČR dále zaujímá rezervovaný postoj k rychlému navýšení počtu příslušníků stálého sboru a k jejich přijetí do roku 2020. Vzhledem k potřebě zajistit včasnou reakci vláda ČR potencionálně souhlasí s povinnými příspěvky členských států, které by však odrážely aktuální analýzu potřeb, již bude vláda ČR vyžadovat. Dále se staví kladně k integraci systému ostrahy hranic EUROSUR a systému FADO (databáze o dokladech).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh je projednáván v přípravných orgánech Rady (pracovní skupina pro hranice, COREPER a skupina SCIFA). V rámci říjnového jednání Rady JHA (část vnitřní věci) ministři vnitra členských států vyjádřili podporu posílení agentury a diskutovali otázku jejího složení, úkolů a pravomocí a velikosti stálého sboru. Také se zabývali časovým rámcem pro zřízení a plné fungování stálého sboru.¹ Evropská rada ve svých závěrech ze dne 18. října následně vyzvala Evropský parlament a Radu, aby „*urychleně posoudily nedávno předložené návrhy Komise týkající se směrnice o navracení, agentury EU pro azyl a Evropské pohraniční a pobřežní strážce, přičemž je třeba dbát na zajištění co nejefektivnějšího využití zdrojů a na vypracování minimálních společných standardů ostrahy vnějších hranic, a to při řádném zohlednění odpovědnosti členských států.*“² V Evropském parlamentu se návrhem zabývá výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE).

---

¹ Rada EU: Outcome of the Council meeting, 3641st Council meeting, Justice and Home Affairs, Luxembourg, 11 and 12 October 2018, dok. č. 13091/18

² Evropská rada: Zasedání Evropské rady (18. října 2018) – závěry, Brusel, dok. č. 13/18

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Agentuře Evropské unie pro azyl a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010;
2. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské pohraniční a pobřežní strážce a o zrušení společné akce Rady č. 98/700/SVV, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/1624;
3. **podporuje** stanoviska vlády ČR k těmto dokumentům ze dne 4. října a 5. října 2018;
4. **vítá** iniciativu Evropské komise na posílení ochrany vnějších hranic a účinnosti návratových řízení;
5. **zdůrazňuje**, že odpovědnost za ochranu hranic, rozhodování o návratech a rozhodování o mezinárodní ochraně spadá do kompetence členských států a nesouhlasí s jakýmkoliv dalším přenášením pravomocí v těchto oblastech na unijní úroveň;
6. **podporuje** posílení Evropské pohraniční a pobřežní strážce, zejména poskytování technické a operativní podpory v rámci návratových operací a posílení spolupráce s třetími zeměmi;
7. **zaujímá zdrženlivý postoj** k vytvoření stálého sboru s 10 000 příslušníky, protože se domnívá, že příspěvky členských států by se měly odrážet od provádění aktuálních analýz potřeb;
8. **podporuje** integraci systému ostražky hranic EUROSUR a systému Falešné a pravé doklady online (FADO) do nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní strážce;
9. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedovi Evropské komise.

Adam Kalous v. r.
ověřovatel

Jaroslav Bžoch v. r.
zpravodaj

Ondřej Benešík v. r.
předseda